

Arkivnr: 2015/5194-1
Saksbehandlar: Rolf Rosenlund

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Samferdselsutvalet		03.06.2015
Fylkesutvalet		18.06.2015

Kommunale ferjekaiar i fylkesvegsambanda

Samandrag

I dei 15 fylkeskommunale ferjesambanda i fylket er det 4 kommunale ferjekaiar; Borgundøy, Fjelbergøy, Bjelkarøy og Lerøy. I samferdselsutvalet har Øyvind Hardeland (A) teke opp spørsmålet om ikkje fylkeskommunen bør ta over dei kommunale ferjekaiane. Fylkesrådmannen har vurdert saka og m.a. henta inn tilstandsrapportar for dei aktuelle kaiane. Desse syner at det bør gjerast tiltak på kaiane for å få dei opp på ein rimeleg god standard. Slik oppgradering kan takast inn i vedlikehaldsprogrammet for fylkesvegkaiane. Fylkesrådmannen finn at det er driftsmessige føremunar for fylkeskommunen å eiga kaiane og vil difor rå til at det vert sett i verk ein prosess med sikte på å ta over eigarskapet til kaiane.

Forslag til innstilling

Fylkesutvalet godkjenner at det vert sett i gong ein prosess med sikte på å ta over eigarskap og drift/vedlikehald av dei kommunale ferjekaiane som vert nytta i fylkesferjesambanda. Prosessen må avklara på kva vilkår slik overdraging kan finna stad, og dei økonomiske fylgjene av det.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 21.05.2015

Innleiing.

På møte i samferdselsutvalet den 22. oktober 2014 sette representanten Øyvind Hardeland (A) fram slikt spørsmål.

Det har i lang tid blitt jobba for å få erstatta dei to kommunale ferjekaiane på Borgundøy og Fjelbergøy med bru mellom øyane og kabelferje over til Sydnes på Halsnøy. Fylkeskommunen har fått godkjent plan for prosjektet, men dessverre ser det ut til at det vil gå lang tid før dette blir realisert. Det betyr at ein enno i mange år må nytte dei to eksisterande kommunale ferjekaiane. For ein god del år sidan fikk Kvinnherad kommune utarbeidd ein fagrapport som konkluderte med at spesielt ferjekaia på Borgundøy kunne bli øydelagt av utvasking dersom det vart sett inn ferje med baugpropell. Til tross for dette har fylkeskommunen sett inn slik ferje, og resultatet vart utvasking og dermed ei kommunal investering på over 10,0 mill. kroner i 2013. Fylkeskommunen har vist nok som prinsipp at ein ikkje betaler for reparasjon av kaier som ein ikkje eig, og sjølv om det er heva over all tvil kva som er årsaka har fylkesadministrasjonen difor sagt nei til å dekke deler av kostnaden.

Når fylkeskommunen har fått utarbeidd og godkjent plan som slår fast at sambandet mellom dei to øyane og omverda er eit fylkeskommunalt ansvar, bør ikkje fylkeskommunen då tilby seg å overta dei to kommunale ferjekaiane? Om dette ikkje let seg gjere, bør ein ikkje då i det minste overta vedlikehaldet av kaiane inntil Fjelbergsambandet blir realisert?

Det er i alt fire kommunale ferjekaiar som vert nytta i fylkesferjesambanda i Hordaland. I tillegg til dei to kaiane i Kvinnherad, gjeld det kaiane Bjelkarøy og Lerøy i Sund kommune i sambandet Klokkarvik-Hjellestad. I samband med utarbeiding av denne saka er tilstanden på dei fire kaiane kartlagt.

Det er Statens vegvesen som på vegne av fylkeskommunen driftar og vedlikeheld dei fylkeskommunale ferjekaiane i fylket.

Status for dei kommunale ferjekaiane.

For å kartleggja status på dei kommunale ferjekaiane har Statens vegvesen nytta selskapet Consulent Partner AS til å føreta ei vurdering av tilstanden. Selskapet har gjennomført ein visuell inspeksjon av kaiane og utarbeida ein rapport for kvar kai med oversiktsteikning, tilstandsvurdering og forslag til utbetringstiltak med kostnadsoverslag.

Borgundøy har den kaian som er i best stand ettersom Kvinnherad kommune har føreteke vesentlege investeringar i kaian dei siste åra. Rapporten peikar likevel på at ferjebraua med tredekke er nedsliten og bør skiftast,- det same gjeld sperrebommen. Tilstanden er ikkje kritisk. Samla kostnad inkl mva og byggherrekostnader er omlag 2,94 mill kr.

Fjelbergøy ferjekai er i dårlegare stand. Heissystemet er basert på vaiervinsj, og ferjekaibrua med tredekke, sidestøtte og tilleggskaien er slite og bør skiftast ut. Dette arbeidet bør prioriterast. Samla kostnad inkl mva og byggherrekostnader er omlag 9,73 mill kr.

Bjelkarøy ferjekai stettar ikkje krava til dagens kaistandard. Heissystemet er basert på vaier og ferjekaibrua har eit slite tredekke og det er delvis mykje rust på hovudbjelkar, opplagring og overgangsplate. Sidestøtte og tilleggskaien er intakte og fungerer, men tilleggskaien burde vore dobbelt så lang. Det er difor laga to kostnadsoverslag her,- med og utan ny tilleggskai. Samla kostnad inkl mva og byggherrekostnader utan ny tilleggskai er omlag 4,41 mill kr, og med ny tilleggskai 9,24 mill kr.

Lerøy ferjekai er i rimeleg bra stand med nytt heissystem og ei ferjebrau som kan nyttast enno ei tid. Overgangsplate, brurekkverk og sperrebom bør skiftast. I tillegg er tilleggskaien svært kort og stålplatebrystinga er skada. Det vert tilrådd å forlenga tilleggskaien, anten med ein ny dykdalb eller ein tilleggskai i ein røykonstruksjon. Det siste alternativet er omlag 1 mill kr rimelegare enn dykdalb, men det vil påverka bruksområdet til nabokaian, og det er difor usikkert om det let seg gjennomføra. Samla kostnad inkl

mva og byggherrekostnader er omlag 4,27 mill kr med alternativet dykdalb. Sund kommune har gjort utbetringar på Bjelkarøy og Lerøy i 2015.

Samla kostnadsoverslag for alle tiltaka er etter dette på 21,35 mill kr utan tilleggskai på Bjelkarøy og 26,67 mill kr med slik tilleggskai.

Årleg kostnad for drift og vedlikehald av ein standard ferjekai ligg i området 200.000-400.000 kr. Då dette er små kaiar med lite trafikk og lite konstruksjonsvolum vil det årlege vedlikehaldet vera i det nedre kostnadsområdet når kaiane vert oppgraderte til ein tenleg standard.

Fylkesrådmannen sine vurderingar.

Hordaland fylkeskommune driv 15 fylkesferjesamband. Bortsett frå dei 4 ferjekaiane som denne saka omhandlar, så eig fylkeskommunen 25 ferjekaiar som er i dagleg bruk. Fylkeskommunen eig i tillegg nokre kaiar som ikkje er i bruk. I nokre høve nyttar ein riksvegkaiar i fylkesferjesambanda. For to av sambanda vert det nytta kaiar i nabofylka (Sløvåg og Utbjoa). Drift, vedlikehald og investeringar på dei fylkeskommunale ferjekaiane inngår i dei årlege fylkesvegbudsjetta. Korkje i Rogaland eller Sogn og Fjordane er det kommunale ferjekaiar i fylkesferjedrifta.

Historisk har dei to aktuelle sambanda hatt ulik status. Sambandet Klokkekarvik-Hjellestad var tidlegare eit riksvegsamband som i tillegg hadde anløp av dei kommunale kaiane på Lerøy og Bjelkarøy. Fjelbergruta var det einaste reine fylkesferjesambandet då fylkeskommunen tok over ansvaret for ferjedrifta i 2010. For Fjelbergøyane føreligg det planar om fast samband mellom øyane og kabelferjesamband til Halsnøy. Når dette prosjektet eventuelt kan realiserast er uklart.

På Borgundøy har kommunen føreteke store utbetringar av tilleggskaien p.g.a. forhold som det vert hevda skuldast ferjedrifta. På Bjelkarøy og Lerøy har det vore konflikhtar mellom operatør og kommunen som kaiengar der fylkeskommunen har vore trekt inn som 3. part.

I løpet av dei siste åra har fylkeskommunen kjøpt opp bussanlegg og anna infrastruktur for å kunna tilby dette til dei ulike operatørane som ein inngår avtale med. Etter fylkesrådmannen si vurdering bør det same gjelda for ferjekaiane. Dette er kaiar som kun vert nytta til den fylkeskommunale ferjedrifta, og ut frå omsynet til drifta vil det vera tenleg at fylkeskommunen har hand om desse. Ein kan då sikra at kaiane har ein eins standard innan det einskilde sambandet og sikra at ein har ein infrastruktur som kan ta imot aktuelle ferjer/reserveferjer.

Gjennomgongen av tilstanden på anlegga syner at det er ein del som bør gjerast på kaiane for å få dei opp på ein rimeleg god standard. Lite av dette er likevel kritisk, og vedlikehaldet/oppgraderingane kan inngå i det totale ferjekaivedlikehaldet. Dei årlege driftskostnadane vil likevel auka med omlag 1 mill kr.

Eventuell overdraging av anlegga til fylkeskommunen, og vilkåra for dette, må skje i nær dialog med kommunane. Det vil vera naturleg å nytta Statens vegvesen sin kompetanse i dette arbeidet.